

Nr 839.

Av herr **Ericsson** i Sörsjön m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 265, angående anslag till statliga och kommunala beredskapsarbeten m. m.

I den till årets riksdag avlämnade propositionen nr 265 hemställer Kungl. Maj:t att till statliga och kommunala beredskapsarbeten, måtte för budgetåret 1936—1937 anvisas ett reservationsanslag av 3,000,000: — kronor. Dessa medel äro huvudsakligen avsedda att komma till användning inom Blekinge, Göteborgs och Bohus samt Västernorrlands län, ävensom i övrigt spridda orter i landet där den s. k. restarbetslösheten fortfarande är mera svårartad. Undertecknade äro naturligtvis angelägna att understödja förslag om stöd och hjälp i största möjliga utsträckning till de områden inom landet, som propositionen närmast tar sikte på. Men vid sidan härav anmäler sig ett annat spörsmål, som torde förtjäna uppmärksamhet från statsmakternas sida, nämligen spörsmålet om en allmän förbättring av skogsbygdebefolkningens försörjningsmöjligheter. En skogs- och flottningsarbetares inkomst utgör i regel 600: — à 800: — kronor årligen och det torde väl knappast vara nödigt påpeka hurusom en inkomst av denna storlek, icke kan medgiva någon mera förnämlig levnadsstandard. Nu inbillar sig säkerligen många, med tanke på den konjunkturförbättring som skett under den senaste tiden, att även för skogs- och flottningsarbetare en icke obetydlig stegring i inkomsthänseende skulle kunna förmärkas, men så är förhållandet endast i obetydlig mån.

Under de värsta krisåren åtnjoto skogs- och flottningsarbetare förmånen, i likhet med andra yrkesgrupper, att vara delaktiga i den statliga arbetslöshets hjälpen. Då arbetslöshetsanslagen under denna tid på grund av riksdagsmajoritetens välvilliga inställning blevo någorlunda tillfredsställande avmätta, kunde också berörda yrkesgrupp tillgodogöra sig en inkomst av ungefärligen den storlek som ovan angivits. Sedan konjunkturförbättringen inträffat har emellertid arbetslöshetskommissionen funnit anledning avstänga skogs- och flottningsarbetarna från de statliga hjälpåtgärderna. Endast genom beviljande av särskild dispens, kunna numera berörda arbetare bliva föremål för hjälp. Ytterst trängande förhållanden måste föreligga om sådan dispens skall kunna utverkas. Arbetslöshetskommissionens avstängningsåtgärd förefaller mycket hårdhänt, men torde kommissionen stödja sig på de för den statliga arbetslöshetshjälpen av riksdagen antagna principerna. Dessa innebära nämligen, att hjälp endast skulle kunna lämnas vid oförvållad arbetslöshet, förorsakad av extraordinära förhållanden inom näringsliv och arbetsmarknad och kan kommissionen enligt stadgandena i förenämnda kungörelse bestämma, om den finner lämpligt, att endast arbetslösa inom vissa yrken få åtnjuta arbetslöshetshjälp. Kommissio-

nen anser sig även i samband därmed böra framhålla, att dess verksamhet icke är avsedd att verka standardförbättrande. För skogs- och flottningsarbetarnas vidkommande har emellertid avstängningen från arbetslöshetshjälp medfört såsom synligt resultat, att trots konjunkturförbättring någon vidare märkbar inkomsthöjning icke kunnat förmärkas, i förhållande till de värsta krisåren.

Ett starkt missnöje förefinnes inom ifrågavarande befolkningslager emot den hårdhänta behandlingen och detta missnöje tar sig uttryck bl. a. även på det sättet, att man underlåter anmäla sig såsom arbetslös till de lokala arbetslöshetsorganen. Underlåtenheten att anmäla sig såsom arbetslös medför emellertid, att det uppstår en mycket otillförlitlig och ofullständig bild av arbetslöshetssläget inom dessa områden. Kommissionen har sålunda genom avstängningen lämnat ett bidrag till arbetslöshetens bekämpande, ehuru läget i verkligheten är ett helt annat än vad som framträder i den officiella arbetslöshetsstatistiken.

Det synes emellertid nödvändigt att något måste göras även för skogsarbetarnas vidkommande. Längre har påtalats nödvändigheten att åstadkomma en ekonomisk utjämning, till förmån för de sämst ställda yrkesgrupperna i samhället och om viljan och handlingen stode i proportion till orden, skulle allting vara väl beställt. Men det är detta senare som återstår. Det kan möjligen vara rättvist påpeka i detta sammanhang, att skogs- och flottningsarbetarna nödgats vidkännas en utgiftsökning i sina hushåll genom de olika av riksdagen genomförda stödåtgärderna för jordbruket. Ifrågavarande arbetare äro nämligen köpare av sådana livsmedel i stor utsträckning, vilka undergått en fördyring genom statsmakternas åtgörande. De ha emellertid fogat sig i vad som i det hänseendet åtgjorts utan större knot, väl inseende det rättvisa uti, att dessa producenter kunna tillgodogöra sig ett sådant pris för de framställda produkterna, att skälig lönsamhet därav kan erhållas.

Vid överbägande av åtgärder ägnade att bidraga till en bättre försörjning för den befolkningsgrupp varom här närmast är fråga, anmäler sig främst sådana varigenom ett penningtillskott kan erhållas, helst genom beredande av arbetstillfällen. Naturligtvis hade det varit önskvärt om arbetslöshetsförsäkringen hade kunnat utbyggas så, att det blivit möjligt för även skogs- och flottningsarbetare att få del av dess förmåner, men på grund av riksdagens inställning till detta spörsmål vid det tillfälle då förslaget genomfördes, torde icke stora förhoppningar härvidlag kunna hysas. Det skall härvid endast erinras om, att den förändring i det av Kungl. Maj:t framlagda arbetslöshetsförsäkringsförslaget som av riksdagsmajoriteten vidtogs, medförde att skogs- och flottningsarbetarna — visserligen ej formellt men dock reellt — blevo utestängda från att bli delaktiga i densamma.

Då det sålunda slutligen blir fråga om anvisande av medel i avsikt att därmed möjliggöra en utökning av arbetstillfällena inom ifrågavarande områden, så

ligger närmast till hands att framskapa dessa å de många kronoparkerna som finnas inom landet. Å flertalet av kronoparkerna äro tillfinnandes vidsträckta myrmarker, vilka äro i trängande behov av torrläggning. Visserligen låter domänverket årligen utföra torrlägningsarbeten, men dessa kunna betraktas som otillräckliga, med hänsyn till den rikliga förekomsten av odränerade och försumpade markområden å kronoparkerna. Såsom ett statens affärsdrivande verk, anser sig ej domänverket kunna anslå mer än ett till storleken betydligt begränsat belopp till sådana arbeten årligen och av allt att döma synes man på det hållet vara inriktad för en minskning av torrlägningsarbetena inom områden med sämre markbonitet. Säkerligen torde icke domänverket motsätta sig, om riksdagen ställer medel till verkets förfogande för utförande av ytterligare torrlägningsarbeten, utöver vad verket självt av andra medel låter utföra. Synnerligen lätt är det också att sätta igång sådana arbeten. Allt som behövs är att de av riksdagen anvisade medlen ställas till domänverkets förfogande och har sedan verket att fördela desamma mellan de olika reviren, med hänsynstagande till de varierande behov som kunna föreligga inom det ena eller andra reviret. Reviren förfoga redan över den för upprättande av dikningsplaner m. m. nödvändiga personalen, varför några extra kostnader härigenom icke behöva uppkomma.

Beträffande storleken av det anslag som för ändamålet bör anvisas, synes det vara lämpligt att för budgetåret 1936—1937 upptaga ett belopp av 1,000,000: — kronor och innebär detta alltså en förhöjning av det av Kungl. Maj:t äskade anslaget till statliga och kommunala beredskapsarbeten med nämnda belopp. Genom beviljande av detta anslag, beredes möjlighet för 10,000 skogsarbetare att under innevarande års sommar erhålla ett tillskott till sin försörjning med 100 kr. pr man. Det är uppenbart att en person som i regel kommer upp till en inkomst årligen av mellan 600 å 800 kronor, utan olägenhet för vare sig honom själv eller samhället skulle kunna öka denna med 100 kronor, ja, det förefaller rent av som om samhället skulle vinna på, om han bereddes möjlighet till betydligt större ökad arbetsinkomst än ovan nämnda. Något samhällsintresse kan det väl knappast vara, att hålla en yrkesgrupp nere vid svältgränsen även under normala konjunkturförhållanden. Så är emellertid fallet beträffande skogs- och flottningsarbetarna, vilka även under år då ordinära förhållanden råda inom näringslivet äro besvärade av stor säsongarbetslöshet och då bliva avstängda från statlig arbetslöshetshjälp.

I anslutning till vad ovan anförts tillåta vi oss vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta att till statliga och kommunala beredskapsarbeten för budgetåret 1936—1937 anvisa ett reservationsanslag av 4,000,000: — kronor samt

att av denna summa 1,000,000: — kronor ställes till domänverkets förfogande för utförande av torrlägningsarbeten å

landets kronoparker, med hänsynstagande till det större eller mindre behov av arbete som kan föreligga inom olika områden.

Stockholm den 26 maj 1936.

Evald Ericsson

i Sörsjön.

Nils Olsson

i Rödningsberg.

Lars Jonsson

i Haverö.